

✝ Nicolae
Mitropolitul Banatului

POPAS DUHOUNICESC

Potrivit unei legi a firii, orice are viață arde de dorul să trăiască cât mai mult cu putință. Dumnezeu, Creatorul a toate, ne spune Sfânta Carte, "n-a făcut moartea și nu se bucură de pieirea celor vii. El a zidit lucrurile spre viață și făpturile lumii sunt izbăvitoare" (Înțelepciunea lui Solomon, 1 13-14). Prin păcat însă, buna întocmire a Ziditorului a suferit o tulburare. Ne este cunoscută urmarea tristă a poticnirii protopărinților și o simțim fiecare în însăși ființa noastră. În marea Sa dragoste, Tatăl ceresc nu ne-a lăsat totuși să rămânem mult timp căzuți și ne-a trimis Izbăvitor. Împuținării la care ne-a silit căderea în păcat și tot ce ține de ea, i s-a pus capăt prin Iisus Hristos, Domnul nostru, Care "a venit, potrivit cuvântului atât de înțelept al Evangheliei, pentru ca oile Sale să aibă viață și să aibă din belșug" (Ioan 10,10).

ADEVĂRURI CARE SCÂNTEIAZĂ			
<p>Când vom ierta totul, le vom câștiga pe toate. (Ioan Gură de Aur)</p> <p>Iertarea e cea mai puternică dintre puteri, face bine celui ce o acordă și totodată celui ce o primește. (J. Wolfgang von Goethe)</p> <p>Nimic nu-i mai greu de iertat decât meritele altuia. (Denis Diderot)</p>	<p>Iertarea este o virtute creștină. (Alexander Dumas)</p> <p>Dacă ierți, iartă totul, altfel n-ar mai fi iertare. (Lev Nicolai Tolstoi)</p> <p>Ierți atât cât iubești. (François de la Rochefoucauld)</p> <p>A ierta înseamnă a arunca pe fereastră o experiență căpă- tată cu mare strădanie. (Arthur Schopenhauer)</p>	<p>Iartă-ți dușmanii dar nu le uita niciodată numele. (John F. Kennedy)</p> <p>Iartă pe alții adesea, niciodată pe tine. (Publius Syrus)</p> <p>Iertarea este îndemnul lui Dumnezeu. (Martin Luther)</p> <p>Oamenii te iartă dacă faci crime. Dar nu te iartă dacă ești fericit. (Constantin Noica)</p>	<p>Mi-am distrus toți dușmanii, făcându-i prietenii mei, prin iertare. (Abraham Lincoln)</p> <p>Iubeste adevărul, dar iartă greșeala. (Voltaire)</p> <p>Iertarea înseamnă a te ridica mai presus decât cei ce te-au insultat. (Napoleon Bonaparte)</p> <p>Întotdeauna iartă-ți dușmanii, nimic nu-i agasea- ză mai mult. (Oscar Wilde)</p>

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN
Istoric

Unul dintre cele mai frumoase palate din Timișoara și sigur cel mai frumos de pe Surogat este clădirea construită în 1912-1913 de familia și firma Löffler. Atenție însă: exista pe atunci Leopold Löffler; cunoscutul antreprenor, și Jacob Löffler și fiii, o altă firmă cunoscută. Pe un teren eliberat de zidurile fortificației și parcat spre vânzare se va ridica un palat cu trei etaje, 46 apartamente și 142 de camere. Trebuie să spunem că sună impresionant. Parcelele 2 și 3 din drumul principal care duce din Cetate spre Iosefin, în suprafață de 224 stânjeni pătrați fiecare, sunt cumpărate de Löffler și fiii săi pentru o sumă de 370 coroane/stânjenui pătrați, la parcela nr. 2 și 440 coroane/stânjenui pătrați, la parcela nr. 3. Condițiile puse de primărie nu erau deloc simple: proprietarul se obliga să ridice întreaga con-

strucție (ale cărei planuri erau avizate de arhitectul-șef al orașului) în răstimpul unui an de zile cu întreg frontul principal terminat (o remarcă: planurile detaliate ale fațadei trebuiau și ele prezentate și avizate). Cerința Primăriei urma întocmai Planul Urbanistic General care

prevedea construcția unor clădiri mari, în stilul modern al anilor 1900. Spatele clădirii – terenul rămas liber – trebuia obligatoriu construit sau îngrădit cu un gard frumos. Clădirea se ridică repede și, fiind destinată de la început închirierii, devine rapid una din cele mai dorite din oraș. La parter era prevăzută o cafenea. La nici un an de la terminare, palatul primește trei ascensoare grele și trei de persoane. Și tot atunci începe sarabanda spațiilor comerciale și de producție: cine dă mai mult obține închirierea și, automat, se adresează Primăriei spre a modifica ba intrarea, ba tipul de produse. V-ați întrebat vreodată de ce Palatul Löffler are trei scări? Pentru că Iacob avea trei fii! Știți unde a murit ultimul dintre fii? Într-o mansardă mizeră de la scara din mijloc, acolo unde-l alungase naționalizarea din 1948. Din pivnițe și până-n pod (Doamne ce pod are Palatul ăsta!), clădirea merită văzută, cunoscută și admirată.

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

(urmăre din numărul 5)

INTERVIU REALIZAT DE GRAȚIAN NEAMȚU

... poeții în grai sunt tot mai puțini

Domnule Codruț Anca, văd că aveți și un adevărat muzeu al presei.

▶ Aici sunt prietenii noștri cu care facem schimb de reviste. Noi avem revista noastră culturală „Scripta manent” și „Buletin informativ cultural”.

Ce destin au aceste reviste care vin spre dumneavoastră de la prieteni?

▶ Toate aceste reviste în momentul în care apar se discută, în fiecare joi când avem Cenaclul literar, și se discută și la școală, dar datorită instabilității cauzată de titularizarea profesorilor, mai greu se refac vechile cercuri literare ale școlii și atunci am atras copiii spre noi.

Și le veți păstra într-o bibliotecă?

▶ Da. Chiar în spațiul unde ne regăsim.

Activitatea teatrală din spațiul comunei Grădinari cum se desfășoară, aveți artiști amatori?

▶ Da, cu artiști amatori. Am avut debutul în 13 mai 2010, în sala Teatrului Vechi din Oravița cu spectacolul Ceva neexplicat.

Cine a pus-o în scenă?

▶ Distribuția și regia a făcut-o președinta Cena-

clului literar. Este de profesie asistent maternal profesionist și scrie de la vârsta de 16 ani, atât poezie cât și proză.

Cum v-ați descurcat în debut?

▶ Pentru mine a fost ceva nou, eu nu am mai făcut asemenea activitate și am avut și public atent și receptiv. Am avut invitați și de aici din comună, iar domnul director Ionel Bota a invitat și personalități din Oravița. Nu a fost un spectacol de teatru propriu-zis, ci a fost un spectacol dedicat unei zile. Am fost și cu un moment folcloric. Noi avem o colaborare foarte bună cu teatrul și cu liceul.

Acești artiști amatori vin săptămânal la repetiții?

▶ Aici este marea problemă, pentru că nu-i găsești de fiecare dată. Acești artiști amatori sunt ori studenți, ori lucrează în altă parte. Acum m-am hotărât să găsesc pe cineva aici.

Trebuie să schimb și piesele și am găsit bunăvoința unui profesor de istorie-geografie de la școală să se implice în munca de convingere a tinerilor să adere spre teatru. E foarte greu și de găsit piese de teatru adecvate cu actorii noștri și suntem în dubiu. Oricum nu vom întrerupe activitatea, dar va merge mai greu.

Sunteți obligat ca după debut să revigorați viața teatrală.

▶ Exact.

Dintre tinerii care au activat și bineînțeles dintre cei care activează ați remarcat pe cineva?

▶ Nu.

Dar din poezii care scriu la dumneavoastră, să nu supăram pe nimeni, nu vă cer să dați nume...

▶ Păi de asta mă și feresc, dar vreau să spun că este o fată care ne surprinde de fiecare dată. Stă la masă cu noi și începe să creeze și poezie și proză. Noi continuăm activitatea Cenaclului Țăraniilor Condieri din Caraș Paul Târbățu care a fost înființată înainte de 1989, cu întâlnire bianuală. Ei ne cer să avem măcar persoane care recită în grai pentru că poezii în grai sunt tot mai puțini.

DANSATORII NOȘTRI PE SCENELE LUMII

SĂRBĂTOARE CÂMPENEASCĂ CRIȘTIORU DE JOS – BIHOR

MUNICIPIUL BEIUȘ - BIHOR
31.07-01.08.2011

AI XVI-lea FESTIVAL INTERNAȚIONAL DE FOLKLOR

Kazinbarcika și regiunea sa. 3 - 6 august 2011.

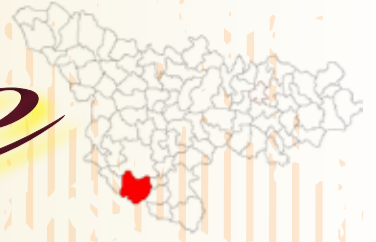
Ansamblurile Folclorice CARAȘUL și SEMENICUL

Solist vocal : Petrică Popovici

Coregrafia: Codruț Anca și Nistor Ghimboșă

Foaia de Banloc

Pagină editată de Primăria Banloc ■

(urmare din
numărul trecut)

Dacă nu începea războiul din Jugoslavia, Banlocul avea șanse mari

INTERVIU REALIZAT DE GEORȚIANA COTOȘPAN

U-ați înțeles foarte bine cu domnul Ion Caramitru?

▶ Cu domnul Caramitru căreia îi port tot respectul, mă înțeleg și acum foarte bine. Maestrul, în calitate de ministru s-a implicat foarte mult în Banloc în anii 1999-2000 când a început războiul. Păcat că a plecat de la Ministerul Culturii, deoarece era un om de cultură pus într-un loc de cultură și era un om deosebit. Dacă nu începea războiul din Jugoslavia Banlocul avea șanse mari.

Ați transferat recent, printr-un gest admirabil, castelul Mitropoliei Banatului.

▶ Da, am predat Mitropoliei Banatului și pentru că investiția ce trebuie făcută ajunge la

ora actuală la 3 milioane de euro și primăria Banloc nu are acești bani și atunci am cedat Mitropoliei care are o altă deschidere, să facă un centru ecumenic.

Cu câte hectare ați reușit să puneți oamenii în posesie în anii aceștia?

▶ Cu aproape 23.000 de ha de teren.

Mult, foarte mult! Ce vă doriți foarte mult pentru Banloc, pentru oamenii săi, în viitor?

▶ Să atrag o fabrică de meșteșuguri, de orice, să mai facem locuri de muncă.

Domnule primar Cornel Toța, să vă vedeți dorința împlinită!

▶ Vă mulțumesc.

Și eu vă mulțumesc pentru omenia cu care m-ați primit.

CASTELUL DIN BANLOC

O seamă de mărturii sugerează că Banlocul ar fi fost între anii 1552-1716 sediul pașei de la Timișoara. Despre castelul actual se poate afirma cu certitudine că a fost clădit pe temelii vechi în anul 1793 de către contele Lázár Karátsonyi. Atât clădirea cât și parcul au fost decorate pe întreg parcursul secolului al XIX-lea și până în primii ani ai sec. XX-lea. După Primul Război Mondial ocupația sârbă aduce primele devastări, prefigurând parcă jaful la scară mai mare ce va urma în anii 1948-1989. Grevat de datorii, ultimul conte Karátsonyi-Keglevich I vinde, în anul 1935, ceea ce a rămas din domeniu, inclusiv castelul și parcul, ex-Reginei Elisabeta a Greciei, sora Regelui Carol al II-lea al României. Aceasta renovează întregul complex, castelul cunoscând astfel o ultimă perioadă de glorie.

orientată spre sud, iar spre nord cu două aripi formând o curte terasată (curtea de onoare). Realizat în stil Renaissance, pe fațada de sud ca unic ornament, castelul avea un atic prevăzut

cu blazonul din piatră al familiei Karátsonyi. Acest însemn heraldic a fost păstrat și după ce castelul a devenit proprietatea Casei Regale a României, fiind dat jos după anul 1948. În fapt, a fost literalmente aruncat în fosa septică a castelului, unde părți din el mai sunt și acum (în 1997). Același însemn heraldic exista și pe un mozaic aflat în curtea de onoare a castelului. Tot aici mai era menționat anul "MDCCLIX". Aticul a căzut definitiv la cutremurul din anul 1991, când a spart acoperișul și tavanul salonului de la etaj, făcându-se bucăți pe pardoseala camerei.

(va urma)

DESCRIEREA

Construit pe un plan în formă de "U", castelul din Banloc este o clădire masivă, cu ziduri groase (cca. 1,25 m) din cărămidă arsă, cu fațada principală

CERCUL DE DESEN

Andrei Adrian BLEDEA

Cercul de desen se află la etajul I și poartă numele de "Micul pictor"

Profesor coordonator: Bleda Andrei Adrian

Grupul țintă:

clasa a IV-a A

Hasezar Loredana

clasa a IV-a B

Bartice Gabriel

Nemeș Ramona

Palincaș Codruța

Capp Karina

Stănușescu Ana-Maria

clasa a V-a

Bodnari Bianca

Milovan Silvana

Mătu Andree

Kovacs Robert

Lucian Cătălin

Hereș Adrian

Stoica Andrei

Vucu Drăgan

clasa a VI-a

Balotă Alexandra

clasa a VII-a

Bercea Ionuț

Meszaroș Claudia

Traiconi Ionuț

clasa a VIII-a A

Mițac Doriană

Colaboratorii cercului:

Instit. Chiu Ecaterina – director

Prof. Neda Viorel – Educație muzicală

În cadrul cercului au avut loc mai multe expoziții:

EXPOZIȚIE DE MĂRȚIȘOARE

"MARTIE MĂRȚIȘOR" a avut loc la

Școala cu cls. I-VIII Anghel Saligny Banloc.

Această expoziție a fost un parteneriat între trei unități:

Școala cu cls. I-VIII "ANGHEL

SALIGNY" Banloc;

Școala cu cls. I-VIII Denta;

Școala cu cls. I-VIII nr. 29 Timișoara.

EXPOZIȚIE DE OUĂ ÎNCONDEIATE

Un parteneriat realizat între Școala cu cls. I-VIII Banloc și Școala cu cls. I-VIII Denta.

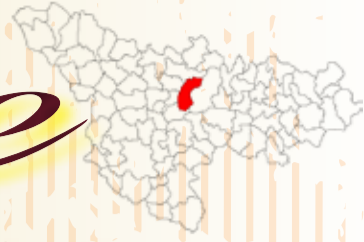
Expoziția a avut loc la Școala cu cls. I-VIII Denta.

Odată cu expoziția mărtișorului am organizat o expoziție la Școala cu cls. I-VI-II Denta. Evenimentul a fost un real succes, devenind prilej de relaționare între cele două școli participante: Școala Banloc și Școala Denta.

Parteneriatul dintre cele două școli a reprezentat o mare bucurie pentru un număr mare de elevi participanți, dar și pentru cadrele didactice implicate: profesori, învățători. În deschiderea evenimentului dl. prof. Neda, cu care am avut o colaborare deosebită, a cântat la acordeon acompaniat de Bogdan, un saxofonist de 10 ani.

Elevii de la Școala cu cls. I-VIII Banloc sunt foarte talentați. Din dorința lor și cu sprijinul doamnei directoare Chiu Ecaterina acest atelier a luat ființă, iar materialele au fost la început luate din banii mei, iar apoi am avut o sponsorizare din partea Primăriei Banloc.

Foaia de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

„COMUNA REMETEA MARE ESTE O COMUNĂ TOT MAI ÎNFLORITOARE”

MONICA GAIȚĂ

S trânși cu mic cu mare, locuitorii comunei Remetea Mare au sărbătorit pe 15 august atât praznicul Adormirii Maicii Domnului - sau Sfânta Maria Mare cum este cunoscută în popor- cât și Ruga Comunei și hramul bisericii. Tot în aceeași zi, lăcașul de cult din Remetea Mare a împlinit 100 de ani de la ctitorie.

Ziua Adormirii Maicii Domnului, prilej de dublă bucurie pentru remețeni, a început cu vecernia organizată la biserica comunei, slujbă la care au slujit pe lângă preotul paroh, încă alți patru preoți. Locuitorii, gătiți în straie de sărbătoare, împreună cu cei mici, au umplut lăcașul de cult și au mulțumit fiecare cum a știut mai bine Sfintei Fecioare pentru tot binele înfăptuit peste an. Nelipsit de la slujbă a fost și primarul **Ilie Golubov**, împreună cu soția domniei sale, care, pe lângă faptul că au fost nașii Rugii de la Remetea Mare, sunt prezențe constante la Sfânta Biserică, potrivit localnicilor. Slujba a marcat de fapt începutul Rugii care apoi a continuat la Căminul Cultural, unde, cei mai tineri dintre remețeni au susținut un program artistic de dansuri în compania câtorva dintre interpreții bănațeni cunoscuți, dar și de viitoare speranțe ale comunei.

Singurul invitat să ia cuvântul, a fost scriitorul **Vasile Todî**, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Cu acest prilej, domnia sa, a spus: „Mă simt în mijlocul dumneavoastră, ca un pruncuț, lăsat slobod într-o fabrică de ciocolată. Aveți un primar destoinic, deci comuna are viitor. Veseliți-vă, căci la umbra întristării, spunea Ava Papacioc, se clocesc ouăle diavolului. Veseliți-vă, iar în numele instituției pe care o reprezintă aici, vă doresc să faceți mereu ca lucrurile contra cărora n-aveți nicio putere să n-aibă nicio putere împotriva voastră”.

Toată lumea s-a distrat, toți s-au simțit bine, de la interpreții care i-au încântat pe remețeni prin cântecele lor până la localnici, dovadă stând mărturiile lor.

Mariana Șusca, interpretă de folclor, prezentă la eveniment spune „sunt onorată să fiu lângă bănațenii mei și pe această cale mulțumesc domnului primar Ilie Golubov pentru invitație. Aștept cu mare plăcere invitația gazdelor de aici pentru că sunt drăguțe și ne-au primit cu brațele deschise. Nu am nimic de obiectat în ceea ce privește ruga, toata lumea este drăguță, toți se simt bine și să dea Dumnezeu ca și la anul lumea să fie prezentă într-un număr la fel de mare și să se petreacă cum numai bănațenii știu să o facă”.

Un alt interpret prezent la Ruga de la Remetea Mare, **Ion Luca Jurjescu** a răspuns întrebărilor adresate și ne-a declarat cât de bine se simte la Remetea Mare.

- Cum vă simțiți la Ruga de la Remetea Mare?
- Abia am ajuns, dar am fost bine primiți, așteptăm să se încingă hora și să urcăm pe scenă, să cântăm, să facem lumea să se simtă bine și să ne mai invite și altă dată.
- Sunteți pentru prima dată invitat la rugă? Cum vi se par oamenii de aici?
- La rugă, da, este prima dată când vin. Oamenii de aici sunt prietenoși, călduroși, ca tot românul, ca tot bănațeanul de altfel. Dacă va fi cazul, voi accepta și invitațiile viitoare cu mare plăcere”.

Parintele Timotei Sbera, parohul din Ianova, sat aparținător comunei Remetea Mare, ne-a împărtășit la rândul său impresiile căpătate la Ruga de la Remetea Mare. „După oficierea slujbei de vecernie la care am fost invitat de domnul primar Ilie Golubov, slujbă care a marcat începutul evenimentelor, ne-am îndreptat spre Căminul Cultural, unde, printr-o horă s-a deschis oficial ruga”. În opinia părintelui, „ comuna Remetea Mare este o comună tot mai înfloritoare, cu oameni harnici și tot ce pot să le doresc este să prospere în continuare. Domnul primar este un om corect, om cu frica lui Dumnezeu, se străduiește să fie de folos comunității și să mulțumească oamenii”.

Într-o notă optimistă, viceprimarul comunei Remetea Mare, domnul **Șerban Liviu Samoilă** se declară mulțumit de bucuria și voioșia participanților la rugă. „ Este o rugă reușită, frumoasă, cum n-am mai văzut de mult timp, și mulțumesc Consiliului Local și Primăriei pentru evenimentul excepțional organizat”. Despre domnul primar, „ ce pot să spun, numai cuvinte de laudă, eu lucrând cu el la Primărie am pornit împreună la drum. La început nu a fost ușor, am pornit cu datorii, dar ne-am redresat și am reușit să facem lucruri bune pentru comuna noastră, cred eu. În continuare avem planuri mari pentru comună, pentru rugă, vrem să fie ceva cu totul diferit în fiecare an, îmbunătățit”.

Mulțumiți de felul cum au decurs evenimentele s-au arătat atât autoritățile locale cât și localnicii și preoții prezenți, iar la adresa primarului, nașul rugii, au avut doar cuvinte de laudă. **Olărescu Eugen**, fiu al comunei Remetea Mare ne-a declarat că „ruga este frumoasă, organizată de primarul nostru, iar anul acesta s-a nimerit și să se împlinescă 100 de ani de la ridicarea bisericii noastre care poartă hramul Adormirea Maicii Domnului. De la an la an ruga este mai frumoasă, de la an la an așteptăm să fie tot mai bine. Vizavi de domnul primar, este un om de rând, de-al nostru, care la orice oră din zi sau din noapte este dispus să ajute cu orice, atât ca medic veterinar cât și în problemele locale.

Este un om săritor, pe toată lumea ajută, iar de când este primar, realizările sale se văd cu ochiul liber”. Una dintre participantele la Ruga de la Remetea Mare, localnica **Elena Galea**, a ținut la rândul său să mulțumească autorităților locale pentru evenimentul organizat precizând că rugile remețenilor devin tot mai bune cu fiecare an. „Noi vrem să fie tot mai bine, de la an la an”. Pe domnul primar îl cunoaște „de înainte de a fi primar și este un om de lăudat, un om de treabă și cu inimă mare, care mereu s-a aplecat spre nevoile oamenilor”.

O zi de mare însemnătate bisericească, o zi presărată cu evenimente care au încălzit inima locuitorilor din Remetea Mare, o zi liberă de la serviciu în care smerenia, dar și voia bună au fost cuvintele de ordine, pe scurt ziua Rugii de la Remetea Mare.

Foaiia F de Coșteiu

Pagină editată de Primăria Coșteiu ■

DE VORBĂ CU PRIMARUL ANULUI DIN JUDEȚUL TIMIȘ, DOMNUL PETRU CAREBIA

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule primar, stăm de vorbă cu dumneavoastră, în recent renovata clădire a Casei Naționale a comunei Coșteiu, unde se află și sediul modern al administrației locale.

► Mă bucur să-mi fiți oaspeți, și vreau să fiu printre cei dintâi care salută alegerea

Niciun primar, de oriunde ar fi, dacă nu are oamenii aproape și dacă nu prețuiește acei oameni, nu poate face nimic

Înaltpresfinției Sale dr. Nicolae Corneanu, Mitropolit al Banatului Istoric, ca Președinte de onoare al celui mai frumos jurnal care apare pe pământul binecuvântat al Banatului nostru drag.

Cu ceva timp în urmă, Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, v-a ales drept

Primar al Anului din jud. Timiș, cum comentați această alegere?

► Nu vreau să mă repet, dar la decernarea distincției, care a avut loc la Buziaș, în splendida sală de conferință a hotelului Parc, dinaintea unei numeroase asistențe, am declarat presei, că primesc acest titlu, în numele tuturor locuitorilor comunei Coșteiu, comună cu oameni harnici și gospodari. Niciun primar, de

oriunde ar fi, dacă nu are oamenii aproape și dacă nu prețuiește acei oameni, nu poate face nimic.

Domnule primar, dacă ne gândim că drumul apei și al vieții este același, atunci dumneavoastră ați adus viață în Țipari, Păru, Hezeriș, Valea Lungă Română și evident în

Coșteiu, în lungime de peste 35 km, ca să mă exprim „inginerește”.

► Și mai avem, în vedere, să continuăm investițiile, pentru a reabilita și extinde sistemul de alimentare cu apă, atât în Coșteiu, cât și în satele aparținătoare, în paralel cu extinderea canalizării.

Domnule primar, locuitori ai comunei, care nu au reușit să fie prezenți la Buziaș, ne-au cerut să publicăm imagini de la Gala premiilor. Iată cum bucuria dumneavoastră se dorește împărtășită de cei care v-au ales. Sunteți de acord, să acordăm mai mult spațiu pozelor și să continuăm în numărul viitor interviul nostru?

► Dacă oamenii Coșteiului doresc asta, primesc cu bucurie.

► Domnul Gheorghe Neicu, primarul orașului Anina, felicitându-l pe domnul Petru Carebia, pentru premiul acordat

► Părintele Constantin Târziu, de la Biserica românească din Paris, binecuvântând adunarea

► Primarul nostru, domnul Petru Carebia, mulțumind Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, pentru distincția acordată

► Domnul Doru Dinu Glăvan, unul din cei mai valoroși oameni de radio a României, a fost premiat în cadrul aceleiași Gale

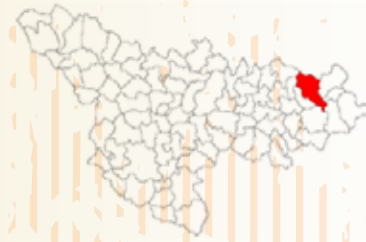

► Artiștii "Banatului" încântând publicul

► Întreaga asistență în rugăciune creștină

Foaia F de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

VEȘTI CARE NE BUCURĂ

Primarul orașului nostru, domnul Marcel Avram, propus ca „Primar al Anului 2011” din județul Timiș.

Biroul Director al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, va propune Senatului Uniunii la întrunirea din luna septembrie a.c., ce va avea loc în Stațiunea Calacea, desemnarea domnului Marcel Avram, ca „Primar al Anului 2011” din jud. Timiș, pentru Gala din 11 mai 2012, ce va avea loc în modernă sală de conferință a hotelului Parc din Buziaș. Astfel, edilul-șef al orașului nostru, se va alătura personalităților pe care Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, împreună cu revista „Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul istoric”, le premiază anual.

► "Voronețul" Banatului

Mănăstirea Izvorul Miron

Locuri ale sfințeniei în zona Făgetului

Mănăstirea de călugări „Izvorul Miron” din satul Românești, județul Timiș, este ctitoria episcopului Miron Cristea, viitorul patriarh. Făcând o vizită canonică în zonă, a rămas vrăjit de frumusețea locurilor, drept pentru care a hotărât zidirea unei mănăstiri.

Mănăstirea se află la poalele Munților Poiana Ruscăi, la 1 km de drumul ce duce la Românești și Tomești. Mai este numită și „Balta Caldă”, deoarece în incinta ei se află un izvor cu apă semitermală, cu o temperatură constantă de 18°C. Aici, în bazinele amenajate pe apa izvorului cresc nuferi și păstrăvi.

Biserica mănăstirii a fost ridicată între 1912-1929 din piatră și cărămidă, în formă tradițională a arhitecturii bizantine. Până în anul 1980 biserica nu a fost pictată. Lucrările de pictură au fost realizate de pictorul Ion Sulea Gorj. Pictată în întregime, devine unica biserică din Banat cu picturi exterioare, urmând vechea tradiție bucovineană, fapt care i-a atras și supranumele de „Voronețul Bănățean”.

La intrare, mănăstirea este străjuită de o poartă din lemn, în stil maramureșean, urmată de o alee ce străbate curtea. În incinta mănăstirii a fost construit un paraclis de vară din lemn de stejar, în care se oficiază slujbele religioase la marile sărbători.

FĂGETUL VĂZUT DE OASPEȚII DIN VEACURILE TRECUTE

Călătorul otoman Evlia Ceblebi trece prin cetatea Făget, despre care scrie: „A fost construită de o femeie cu numele de Tilen... E o construcție în formă pătrată, frumoasă și tare. La apus se află o poartă care dă spre câmpie. Are un dizdar (comandant, n.n.), trei sute de ostași aleși și material de război îndeajuns; e acoperită în întregime cu șindrilă, dar nu are piață și bazar sau altceva. Este doar un turn de serhat” (cetate de graniță, n.n.).

Bel Mátyás în lucrarea sa *Geografia* consemna: „Făgetul este oraș vechi și vestit, putere de primă importanță (castrum nobile), este așezat pe o ridicătură înconjurat de o câmpie minunată”.

Johann Lehmann scrie: „Făgetul este un oraș câmpesc frumos. Locul este bogat din cauza târgurilor de animale care se țin aici. Orașul este românesc, are peste 200 de case și două biserici. Hanul de la Făget este cel mai frumos și

cel mai curat și încăpător pe toată linia Timișoara - Sibiu și acest han este proprietatea doamnei Soro. În han sunt opt camere pentru oaspeți. Călătorii sunt bine serviți, dar la un preț foarte scump”.

Florentinul Domenico Sestini vede Făgetul ca pe „un târg frumos”, cu „200 case românești, cu două biserici și peste 30 case germane, cu o biserică mică dar curată, slujită de călugării minorități din Lugoj”. Făgetul era și un important punct

de legătură dintre Banat și Ardeal, aici fiind și „vama pentru Transilvania și Ungaria”.

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a II-a, coordonat de Dimu Barbu

"CĂLUGĂRENI BĂNĂȚENII BANATULUI"

Era la anul 1594 când Mihai Viteazul, aflând de sentimentele anti-otomane manifestate de banul Lugojului, George Palatici de Ilidia, îl trimite în Banat pe postelnicul Toma, cu misiunea de a-l determina pe banul lugojan să participe la o mare răscoală antiotomană, la care urma să se alătore și armata principelui ardelean Sigismund Bathory. Răscoala bănățenilor pornește, iar în toamna lui 1594 comandantul corpului de armată transilvan, Moise Székely (Moise Secuiul), atacă cetatea Făgetului. Este însă rănit de o ghiulea, iar atacul nu mai e reluat. Abia în august 1595, noul ban al Lugojului, Gheorghe Borbély, atacă din nou cetatea Făgetului, apărată la acea vreme de 200 de soldați turci. Aflând de vestea asediului, pașa de Timișoara, însoțit de 8000 de spahii și ieniceri, se îndreaptă spre Făget. Oastea ardelenilor și bănățenilor îi înfruntă pe otomani cam la un kilometru vest de cetate, în zona de azi a satelor Begheiul Mic și Bichigi. Bătălia de la Făget s-a dat în aceeași zi în care a avut loc și cea de la Călugăreni dusă de Mihai Viteazul cu Sinan Pașa - 13 august 1595 - și a avut o desfășurare spectaculoasă. La un moment dat, superioritatea numerică a turcilor și-a spus cuvântul.

Intervine însă strategia banului Borbély, care trimite la luptă pe unul din flancuri „Legiunea neagră”. Aceasta, formată din 100 de sași îmbrăcați în negru, atacă odată cu lăncierii și reușește să pună pe fugă armata otomană. Garnizoana turcă este măcelărită de învingători. Pașa Ahmed a fost nevoit să se ascundă, rușinos, într-o pădure mlăștinoasă din apropiere. Tot atunci ar fi căzut în luptă begul de Jula și Cenad, iar cei de Ineu și de Lipova ar fi fost luați prizonieri. Făgetul a rămas, pentru o vreme, în stăpânirea principatului Transilvaniei, cu garnizoană românească în cetate.

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a II-a, coordonat de Dimu Barbu

Casa ta din Timișoara

Hotel LIDO
★★★★★

3 radio timisoara

conectat la evenimente!

FM 105,9 MHz Timișoara
FM 103,6 MHz Coșevița (TM)
AM 630 kHz în tot VESTUL țării

www/radiotimisoara.ro

HOTEL REGHINA
COMFORT STYLE ELEGANCE

www.hotel-reghina.ro

confort, stil, eleganță
Timișoara, str. Cozia nr. 91
tel.: 0040-256-491166
restaurant, salon pentru recepții, bar de zi,
salon de mic dejun cu terasă
24 camere, 3 garsoniere, 3 apartamente
servicii de înaltă ținută

S.C. **Timlibris S.A.**

Timișoara,
str. Simion Bărnuțiu nr. 75
Tel.: 0256.205358

comercializează:

- Carte
- Articole birotică - papetărie
- Articole culturale și jucării
- Imprime, tipizate

**UN NUME PE CARE
NU ÎL PUTEȚI OCOLI !**

După 19 ani de activitate ireproșabilă, **PAZATIM** păstrează încă, cele mai scăzute tarife pentru serviciile prestate. Cu un personal excelent pregătit, cu garanții sigure, suntem **partenerii de care aveți nevoie**

PAZATIM
PROTECȚIE ȘI SIGURANȚĂ

Tel./fax: 0256/462929.
Mobil: 0724281729, 0722499868.

**UNIVERSITATEA CREȘTINĂ „DIMITRIE CANTEMIR”
FACULTATEA DE MANAGEMENT TURISTIC ȘI COMERCIAL TIMIȘOARA**

OFERTA EDUCAȚIONALĂ a Facultății de Management Turistic și Comercial Timișoara:

- ✓ Domeniu: **Administrarea afacerilor.**
- ✓ Specializarea: **Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor.**
- ✓ Forma de învățământ: **ZI și Frecvență Redusă.**
- ✓ Durata: **3 ani.**
- ✓ Forma de finalizare: **Licență.**
- ✓ Titlu acordat: **Economist.**
- ✓ După încheierea celor 3 ani specializarea se va continua prin cursuri de **MASTER**

✓ Specializări MASTER:

- Marketing și negocieri în afaceri
- Managementul afacerilor în turism

✓ Durata: **2 ani.**

✓ La finalizarea Masterului „Managementul afacerilor în turism”, absolvenții vor primi „Brevetul în Turism”

✓ Facultatea organizează cursuri și examenul pentru obținerea **Certificatului Cambridge**

- ◆ Studenții care plătesc taxa integral beneficiază de o **reducere de 10%.**
- ◆ Beneficiază de **50% reducere:** frați, surori, soți, studenți ai facultății noastre.
- ◆ Categoriile de candidați scutiți de taxă de înscriere:
  - ✓ Copiii cadrelor didactice
  - ✓ Orfanii de ambii părinți
  - ✓ Candidații proveniți de la casele de copii
  - ✓ Copiii eroilor martiri ai Revoluției din Decembrie 1989 - copie legalizată a certificatului de deces sau medical.

Adresa: str. AURELIANUS nr.2, 300551 Timișoara,
tel./fax 0256/221355, e-mail: office@ucdctm.ro
www.ucdctm.ro

Oamenii inteligenți investesc în ei înșiși. Tu ce faci?

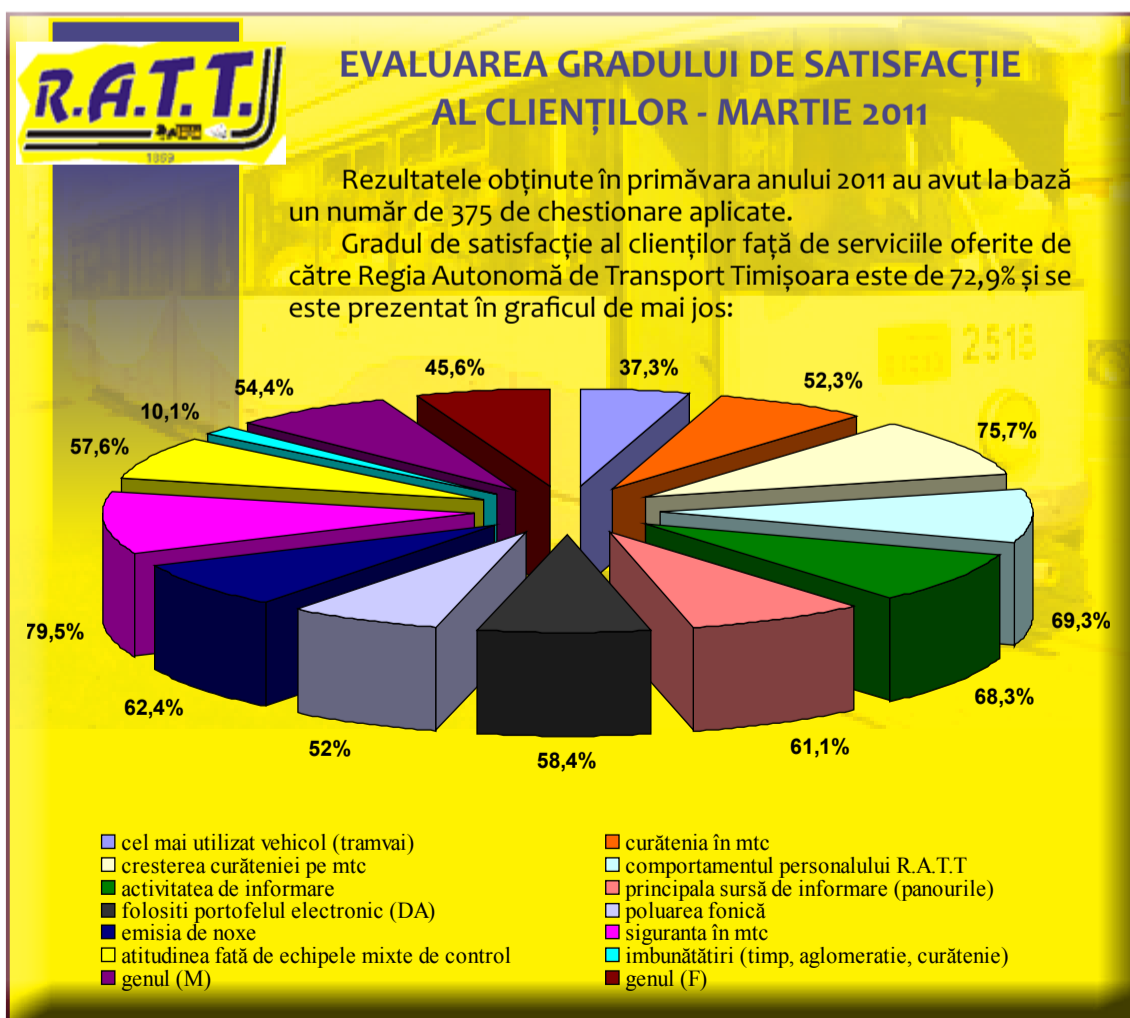
* acreditată prin Legea 238 / 2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 617/07 Iulie 2004

ESSENSIA Design

• Cărți de vizită • Fluturași • Pliante • Calendare • Coli cu antet •
• Felicitări • Invitații • Plicuri personalizate • Mape de prezentare •
• Meniuri • Cataloge • Broșuri • Cărți • Reviste • Afize/Postere A3 •

www.essensia-design.ro
office@essensia-design.ro
Tel.: 0771.381.384

■ Scanare ■ Prelucrare imagini ■ Tehnoredactare ■ Web design ■

EDITURA tuturor

VICOVIA
BACĂU

Str. Mărășești nr. 110
sc. D, ap. 14
600073 - BACĂU

Pentru comenzi, puteți suna la numărul de telefon: 0234 - 575.979

Foaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

DE VORBĂ CU DOMNUL PRIMAR AL COMUNEI TOMNATIC

Domnule primar, ce înseamnă am început treaba, într-un sat devenit comună cu străzile în proporție de 80% impracticabile?

▶ Așa se aflau atunci, astăzi suntem destul de avansați, mai avem foarte puține străzi neasfaltate. Am în program anul acesta, încă 12000 de mp de asfalt și am acoperit toate străzile și cu asfalt.

Cu ce bani ați plătit firmele care au pietruit străzile?

▶ Nu am avut nicio firmă, în primii ani din primul mandat am pietruit cu forțe proprii, am cumpărat piatra și noi am întins-o pe stradă, eu am meseria de constructor.

Oamenii au răspuns pozitiv la chemarea dumneavoastră?

▶ Nu i-am implicat din mai multe motive. Au fost niște discuții mandatului anterior mandatului meu, câteva porțiuni de stradă cu câteva mașini de balast s-au pus pe străzi și oamenii erau obligați să le împrăștie. Am considerat că nu este normal. Oamenii au datorat să-și plătească taxele și impozitele către primărie, de unde au și niște pretenții să le vină ceva: apă de altă calitate, servicii de altă calitate și am zis că mai bine ne facem noi treaba.

Am înțeles de la dumneavoastră că la Tomnatic se mai înfăptuiesc și căsătorii, mai multe, mai puține, dar sunt. Știu că aveți un cult al familiei. Vin oameni tineri, și vorbesc acum cu un intelectual, cu un om cu școala făcută la timpul ei, acești oameni tineri ce ar trebui să vadă în familie. Ce înseamnă de fapt familia?

▶ Familia pentru mine, așa cum ați spus și dumneavoastră, având acest cult al familiei, este un lucru deosebit. M-aș da exemplu, poate nu este bine, dar ar trebui urmat. Eu sunt prieten cu soția mea din clasa a X-a și am rămas prieten.

O căsnicie de...

▶ Dacă pun și prietenia, aproape 40 de ani.

Am înțeles că ați dori ca toți cei pe care-i căsătoriți să aibă o căsătorie ca a domniei voastre.

▶ Da, din suflet le-aș dori cel puțin așa frumoasă ca mine, dacă nu chiar mai frumoasă. Eu sunt împlinit.

Un conducător de administrație, un edil trebuie să fie un model și din acest punct de vedere, al familiei?

▶ Consider că da.

Considerați divorțul ca un cutremur?

▶ Da, cu atât mai mult când sunt și copiii care suferă și ei sunt nevinovați.

Cel mai puternic partid în comuna noastră, este Partidul Tomnaticului

Mi-ați spus că vă doriți foarte mult ca tinerii care se căsătoresc să conștientizeze actul pe care-l fac.

▶ Tinerii, trebuie să se gândească foarte bine înainte de a se căsători, la ceea ce fac. Sunt multe cauze care pot duce la destrămarea relației. Nu accept în niciun caz motivația materială. Am plecat la lupta asta împreună și așa trebuie să ducem și partea frumoasă a vieții și cea mai puțin plăcută a vieții. Și în discursul pe care-l țin la fiecare ceremonie este precizat faptul că soții au obligația să-și acorde unul altuia sprijinul moral și material și atunci sunt convinși că dacă există ajutor reciproc se poate merge înainte, în schimb dacă unul așteaptă de la celălalt totul, nu. Împreună este un laitmotiv al meu.

Am auzit că ați reușit să faceți ca în Tomnatic să existe un singur partid, partidul Tomnaticului. Este adevărat?

▶ Metaforic vorbind, da, cu toate că Tomnaticul are o diversitate de zone adunate, după ce au plecat masiv cei de etnie. Mi-am dorit mult să se creeze acea unitate de care o comunitatea are nevoie pentru a gândi și a acționa în același punct, iar pașii importanți s-au făcut. Poate nu chiar mulțumitor pentru mine, dar un semn bun este.

(va urma)

Primăria și Consiliul Local al comunei Tomnatic

Invită locuitorii comunei și prietenii ei, la Ruga ce va avea loc în data de 8 septembrie 2011.

Sărbătoarea va începe la ora 16.00, fiind onorată de prezența doamnei Elena JURJESCU și a domnului Traian JURCHELA. Lor li se alătură tinerii interpreți Zorica COCOȘ, Seba FĂGETEAN și Ianăș ROMA. Orchestra condusă de Zeno TERBANEA, va însoți bucuria cântecului și a jocului popular românesc.

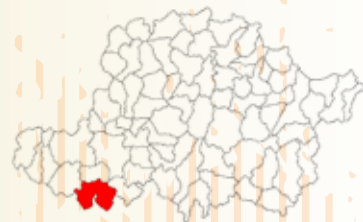
Nașii Rugii, vor fi Oana și Alin POPOVICIU.

Primar,
Dănuț MICULESCU

Foaiia F de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

ZILELE COMUNEI VINGA

Tiberiu LIPOCZI

Sărbătoarea vinganilor a debutat sâmbătă, 30 iulie, printr-un turneu sportiv. În cea de-a doua parte a zilei de sâmbătă, formațiile de pompieri voluntari din Vinga, Mailat și Orțișoara au impresionat participanții prin demonstrațiile lor. Ziua de duminică a fost dedicată, în primul rând, dansurilor și muzicii populare. Alături de Ansamblul „LILIACUL” din Vinga, pe scenă au urcat și alte ansambluri din zona de vest a țării, cum ar fi cele din Vladimirescu, Conop, Dumbrăvița, Belinț, Mailat, dar și de la Ponoare din județul Mehedinți, Ansamblul Balgarce și Formația Romanes din Vinga.

Tiberiu Lipoczi, directorul Căminului Cultural din Vinga și principalul organizator al programului cultural, a fost mulțumit de rezultatul muncii depuse. „În acest an manifestarea a fost mult mai amplă și mai frumoasă. Am avut mai mulți invitați decât în anii precedenți, iar vinganii s-au distrat foarte bine. Ne bucurăm că vremea a fost de partea noastră”, a declarat Tiberiu Lipoczi.

De la eveniment nu au lipsit nici oficialitățile, prefectul Călin Bibarț.

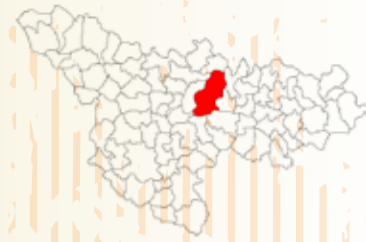
Cel care a încheiat seara de duminică a fost Doru Țăranu și Formula 1 din Banat.

Sărbătoarea „Zilelor comunei Vinga” a continuat luni, 1 august prin concertul de muzică religioasă. Biserica Catolică din Vinga a găzduit minunatul concert. Invitata specială a serii a fost Melinda Felletar din Ungaria. Nici prezența președintelui Uniunii Bulgare din Banat, deputat Niculae Mircovici nu a fost întâmplătoare, el primind titlul de Cetățean de Onoare al comunei.

Mulțumim domnului primar Lucian Stoicu pentru sprijinul acordat și în acest an privind organizarea și buna desfășurare a Zilelor comunei Vinga.

Foaia de Recaş

Pagină editată de Primăria Recaş ■

NOI ÎNTREBĂM, DOMNUL PRIMAR NE RĂSPUNDE

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

(urmare din numărul 6)

Domnule primar, pe plan sportiv cum stăm?

► Pe plan sportiv - după cum știți - avem echipe de fotbal și de juniori și de seniori.

La noi în comuna Recaş, putem spune că fiecare localitate are echipă de fotbal!

► Chiar așa; fiecare localitate are echipă de fotbal. Recaş seniorii activează în divizia C și este pe o poziție fruntașă, iar juniorii în fiecare iunie, de 4 ani de zile sunt invitați în Italia în orașul Comon, la un turneu de fotbal unde participă 52 de echipe de juniori din 7-8 țări.

Cum s-au descurcat ai noștri anii trecuți?

► Echipele noastre au ocupat primele 6-7 locuri.

Activitățile sportive și culturale...

► Activitățile sportive și culturale sunt o preocupare pentru consiliul local și pentru primăria Recaş, dar în special pentru mine ca primar.

Domnule primar de câte ori am intrat la dumneavoastră în birou, am întâlnit o față bisericască.

► Aș putea să vă spun că sunt un om cu frică de Dumnezeu, singurul lucru de care mi-e frică este Dumnezeu.

Câteodată, domnule primar, suntem atât de preocupați în a ne examina problemele, încât uităm să ne numărăm binecuvântările. Și spun asta, gândindu-mă la relația cu totul deosebită a conducerii primăriei noastre, cu întregul buchet de culte, care îl preamăresc pe Dumnezeu, pe pământul Recășului.

► Consiliul Local împreună cu mine alocăm sume de bani pentru biserici și vreau să vă spun că bisericile ortodoxe, greco-catolice, catolice, baptiste, pentecostale sunt finanțate de Consiliul Local. Recent am început lucrările la o biserică ortodoxă nouă în orașul Recaş și poate cu ajutorul lui Dumnezeu și al comunității, anul viitor vom reuși să o finalizăm, nu integral, dar cât să aibă loc slujbele religioase. În Recaş cele două biserici, cea catolică și cea ortodoxă, sunt iluminate pe exterior, noaptea se văd foarte frumos chiar de la zeci de km. Bisericile din localitățile aparținătoare au fost finanțate pentru refacerea acoperișului, pentru introducerea încălzirii și sunt foarte multe biserici pentecostale finanțate cu materiale de construcții pentru ridicarea lor.

(va urma)

PATRIARHUL CULTURII ROMÂNE – NICOLAE IORGA

VERONICA ANDRUSEAC

La Biblioteca Orășenească Recaş, marți, 14 iunie 2011, a avut loc manifestarea dedicată aniversării "patriarhului culturii române, Nicolae Iorga". Întâlnirea a avut un caracter local la care au participat cititori ai Bibliotecii Orășenești și Școlare, profesori de la catedra de limba și literatura română, istorie, public interesat.

A fost organizată o expoziție de carte, cuprinzând opera istorică a lui Nicolae Iorga, volume memorialistice, istorie literară. S-au prezentat date biografice, activitatea științifică, activitatea publicistică și cariera politică a lui Nicolae Iorga.

Sărbătorirea a 140 de ani de la naștere readuce în memoria noastră o viață trăită sub semnul mării culturi și a patriotismului. Cel mai mare istoric al României din toate timpurile, a scris istorie și a făcut istorie. El nu va fi uitat căci nu ne putem uita niciodată neamul.

GALERIA OAMENILOR DE SEAMĂ DIN RECAȘ

VERONICA ANDRUSEAC

ION COJAR

În cea mai frumoasă constelație a cerurilor de iarnă, (9.01.1931) la Recaş, a văzut lumina zilei, cel cărui destinul i-a hărăzit un drum deosebit în viață și i-a purtat pașii departe de locurile natale. A fost actor, regizor, director la Teatrul Mic din București (1969-1972), director general al Teatrului Național I.L. Caragiale București (1997-2001), astăzi profesor universitar la Academia de Teatru și Film din București.

1999 – cetățean de onoare al comunei Recaş;

2001 – este decorat cu ordinul „Steaua României în grad de ofițer”;

2005 – diplomă de excelență a universității naționale de artă teatrală și cinematografică I. L. Caragiale din București pentru 50 de ani de activitate pedagogică;

2005 – i se acordă titlul de Doctor Honoris Causa de către Universitatea de artă teatrală din Târgu-Mureș.

Chiar și numai întâlnirile în gând cu domnia sa, sunt pentru noi, recășenii, o veșnică sărbătoare a spiritului, pe care întotdeauna o salutăm, o prețuim și ne străduim să o prelungim, de-a lungul fiecărei generații. O parte din inima și sufletul domniei sale, a rămas aici la noi.

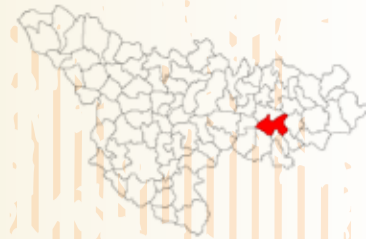
ELEK SCHWARTZ

Născut la Recaş în 1908. A bătut mînea la Recaş, a jucat la Clubul Athletic Timișoara, la Kadima, Formația Evreilor din Timișoara. A cunoscut consacrarea la marea echipă a Ripensiei Timișoara. În 1932, pleacă într-un turneu cu Ripensia la Paris, nu s-a mai întors niciodată în România. Se stabilește în Franța, unde își începe fabuloasa carieră de antrenor. În 1957, Elek, preia Naționala Olandei timp de 7 sezoane. Din Olanda a plecat la celebra echipă Benfica Lisabona, pe care în 1965 a condus-o în finala Cupei Campionilor Europeni. Este primul antrenor român care a disputat o finală a Cupei Campionilor Europeni și primul antrenor cărui i s-a spus Mister.

A murit în anul 2000.

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

Din Cartea de onoare a Lugojului

DAN POPESCU

Profesor emerit, istoric

Profesorul Dan Popescu s-a născut pe 13 mai 1921, la Pitești. Și-a legat numele de Lugoj, urmând Liceul "Coriolan Brediceanu". Ulterior a urmat și a absolvit cursurile Facultății de Litere și Filozofie din București, iar în anul 1948 a terminat Academia Pedagogică "Titu Maiorescu".

A știut să completeze activitatea de la catedră cu cea extrașcolară, rodul îndelungatelor sale cercetări regăsindu-se în articolele publicate în diferite ziare și reviste. A susținut conferințe cu subiecte istorice în 27 de orașe din țară și a participat la diferite colocvii, simpozioane și congrese de istorie din străinătate.

Profesorul Dan Popescu are nouă volume publicate și este președintele filialei Lugoj a Societății de Științe Istorice din România, membru fondator al Fundației Europene Drăgan, membru al Societății de Limbă Română din Voivodina, membru al Consiliului de Onoare al Fundației Culturale Dr. Petrassevich, membru titular al "Associazione Degli Storicii Europei", Roma.

Și-a început cariera didactică la Gimnaziul mixt din Nădrag, dar a predat istoria timp de 30 de ani la Liceul "Coriolan Brediceanu". În 1997 a fost desemnat Cetățean de Onoare al comunei Nădrag, iar un an mai târziu primește aceeași recunoaștere și din partea municipiului Lugoj.

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a II-a, coordonat de Dinu Barbu

MOTIV DE FALĂ PENTRU LUGOJENI

La propunerea domnului Vasile Todî, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul **Francisc BOLDEA**, primarul orașului nostru, va fi recomandat de către Comitetul Director al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Senatului Uniunii, la cea dintâi întrunire a senatorilor din acest an, la titlul de „Primar al Anului 2011 din jud. Timiș”.

Ca în fiecare an, Gala de decernare a premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, va avea loc în sala de conferință a hotelului Parc din stațiunea Buziaș, în ziua de 11 mai 2012.

HANUL (BIRTUL) POȘTEI

În apropierea Poștei din Lugoj se află clădirea care a găzduit o vreme stația de diligență care lega Banatul de Ardeal, cu servicii de poștalioane (loc unde se schimbau caii) și un han unde se odihneau călătorii. Imobilul, cunoscut sub denumirea de Hanul Poștei sau „Birtul” Poștei, a

fost construit pe ruinele unui edificiu ridicat încă din secolul al XVI-lea și care - conform unor documente ale vremii - a fost dăruit, odată cu o moșie, de către principele Transilvaniei, Mihai Appafy, familiei George și Adam Fogarassi. Aici - spune tradiția orală - a poposit Mihai Viteazul în anul 1600 în drum spre Praga. Două sute de ani mai târziu a înnoptat în Hanul Poștei primul domnitor al Principatelor Unite (1859-1862) și al statului național România (1862-1866), Alexandru Ioan Cuza, în drumul său spre exil în Germania. Clădire cu etaj, cu temelie pe arcade mari de piatră, hanul se caracterizează prin funcționalitatea sa, cu un plan în formă de „L”, cu pivnițe boltite, iar către curte cu o galerie de arcade masive de zidărie. Fațadele sunt simple, chenarele ferestrelor nu au ornamente, tot ansamblul respirând un baroc târziu. Hanul Poștei de altădată găzduiește în prezent Protopopiatul și Parohia Ortodoxă Română, iar la etaj, într-una din încăperi, se află o impresionantă expoziție de icoane, cărți, obiecte bisericești și de documente privind istoria Lugojului și a Banatului, cum ar fi un exemplar al Noului Testament tipărit la Belgrad (la anul 1648), Biblia lui Șerban Cantacuzino (1688), cărți în limba română tipărite în Oltenia, o cruce din lemn aurit datată 1782, un chivot lucrat în argint fin din anul 1755 dăruit de obercneazul Gavrilă Guran și altele.

Din. vol. "Mic atlas al jud. Timiș", ed. a II-a, coordonat de Dinu Barbu

POGANII

Virgil ȘCHIOPEȘCU

Ieri în birtu dă la poștă, să-ngemnau la un păhar
Un fianț, vo trii buhaltări, doi fișcali și-un păcicar,
Și dăn vorbă-n vorbă, unu o zăs după șe-o beut,
Că Logoju nu mai are oameni mari, ca în trecut!

*

D-ăi pogani ca Brediceanu, Taica Vidu, Trăian Vuia,
Victor Vlad și Grozăvescu s-or dus tăt și... aleluia!
Un fișcal o zăs atunșea, dup-o dușcă dă răchie,
Că Logoju-o dat și astăz oameni mari și d-omenie!

*

Feșioru lu Hazi Barbu, dă-i negru ca un țigan,
Al dă-i maistor la cântare, la lăută și pian.
Ale lui cântări frumoase șinstesc viața românească
Că să cântă și în Franța, și în țara a nemțească.

*

„Șciu și io, o zăs finanțu, un om tare învățat,
Că Ioan Curea, dascăl mare tăt d-aișea-i răgicat.
Ăsta o făcut un cucăr dăn uiagă și dăn fer
Dă să vege, pântră stele, și se fașe Pătru-n șer.

*

Un buhaltăr săre iuce și zâșie cu glasu tare,
Că Logoju, și-n Milano, are az un om dă-l mare.
Costi, fișioru-ăl măi mare, a lu ledăru Drăgan.
Ăsta, spun ai dă șciu bine, cum c-ar fi ăl măi pogan!

*

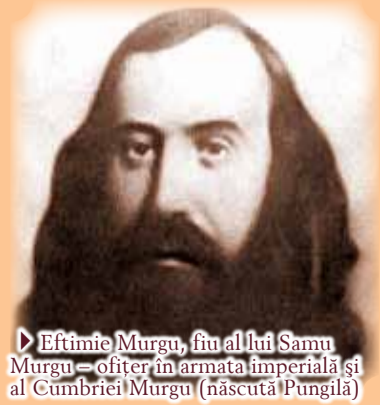
Are și făbriși și casă, ș-o-nvățat și limbi, și școli,
Dă-i domn mare la Milano, și-i domn și-ntră spanioli!
Numa, spun ai dă văzut-or, că feșioru lu Drăgan,
O rămas tăt om d-a nostru, tăt român și bănățan!

LUGOJUL SUB INFLUENȚA REVOLUȚIEI FRANCEZE

GRAȚIAN NEAMȚU

Sub influența Revoluției Franceze și a iluminismului, începutul secolului al XIX-lea marchează la toate popoarele din Imperiul Habsburgic un proces de afirmare identitară, amplificat în perioada revoluției de la 1848, al cărei centru pentru întreg Banatul a fost Lugojul. Revoluția din Banat a fost condusă de către profesorul de filosofie și drept, Eftimie Murgu, om politic și de cultură. Astfel pe data de 15/27 iunie 1848 acesta organizează la Lugoj o mare adunare populară prin care erau exprimate public dezideratele bănățenilor și anume înființarea unei armate populare române în Banat,

recunoașterea limbii române ca limbă oficială în tot Banatul precum și independența Bisericii române din Banat. Cu toate că revoluția a fost înfrântă, perioada ulterioară a însemnat, prin desființarea raporturilor feudale, deschiderea drumului spre modernitate generat de economia capitalistă.

► Eftimie Murgu, fiu al lui Samu Murgu - ofițer în armata imperială și al Cumbriei Murgu (născută Pungilă)

Foaia de Jimbolia

Pagină editată de Primăria Jimbolia ■

ECOURI LA CEA DE-A XIV-A EDIȚIE A ZILELOR ORAȘULUI JIMBOLIA

*2*ile frumoase și nopți albe, artiști cu har și gazde pe măsură, au făcut din orașul Jimbolia, la începutul lui Gustar, un centru al bucuriei purtată cu decență. Am spus

artiști? Atunci să le amintim și numele: Ștefan Bănică Jr., Elena Jurjescu Todî, Daniela Condurache, Dinu Iancu Sălăjan, Anișoara Serafin, Liliiana Savu Badea și Elena Vilău, precum și for-

tul la orgă susținut de instrumentistul german Franz Muller; serată găzduită de Biserica Romano-Catolică.

La capătul acestor manifestări de excepție, am cules pentru toți cititorii jurnalului „Banatul”, impresii la „cald”.

**„E binecunoscută disponibilitatea domnului Kaba Gabor, pentru actul cultural”
Anișoara SERAFIN – interpretează de folclor**

Cum ați găsit orașul Jimbolia astăzi la ceas de mare sărbătoare?

► Oraș foarte frumos și foarte curat, cu lume multă, oameni de omenie, un oraș care promite multe, care promovează cultura, cântecul popular în special și pe această cale îi mulțumim domnului primar pentru că ne-a invitat și pentru că avem ocazia să interpretăm cântece frumoase pe scena din orașul Jimbolia. De altfel, e binecunoscută disponibilitatea domnului Kaba Gabor, pentru actul cultural.

„Elena Jurjescu este o somitate în muzica populară românească”

Augustin BOLDOR - viceprimar al orașului Jimbolia

Domnule viceprimar, zile și nopți de pregătire ce nu se văd, dar se bănuiesc, spuneți-mi, astăzi în „ziua de folclor” a bucuriilor jimboliene sunteți mulțumit?

► La tot ceea ce ați spus dumneavoastră că a fost o muncă titanică pentru a organiza Zilele Orașului, pot să declar astăzi, fiind ultima zi că într-adevăr a fost o reușită. A meritat efortul pe care l-am depus și în general lumea este foarte foarte mulțumită. Așteptăm ca și în seara aceasta spectacolul popular să fie la mare înălțime și să fie lume, atâta lume câtă nu s-a prea găsit la Jimbolia într-un singur loc.

Vreau să ne spuneți un lucru ascuns vederii, sincer, cu cât timp înainte ați început munca pentru această sărbătoare grandioasă?

► De la primele inițieri, cam o lună și jumătate de efort, pentru a pune toate detaliile la punct pentru a avea reușita de astăzi.

Partea folclorică a acestei sărbători știu că primăria orașului Jimbolia a încredințat-o doamnei Elena Jurjescu. De ce?

► La o discuție pe care eu am avut-o cu primarul orașului nostru, am găsit de cuviință ca pentru partea aceasta folclorică să se ocupe doamna Elena Jurjescu Todî. Mie mi se pare că este foarte bine așa, deoarece dânsa este o somitate în muzica populară și știe foarte bine să organizeze astfel de manifestări.

„Pentru conducerea primăriei numai felicitări”

Alexandru Daniel NICOLA – Artist liber-profesionist

Sunteți unul dintre jimbolienii ce pot exprima o părere sinceră și autorizată prin - prima cântecului - despre cele câteva zile de sărbătoare ale orașului Jimbolia. Cum le-ați găsit?

► Din punct de vedere cultural și organizatoric, deosebite pentru că am avut onoarea de a avea invitați de marcă ai scenei. Foarte plăcut, iar cultural extraordinar, iar dacă îmi permiteți, numai felicitări conducerii primăriei, pentru că la fiecare ediție domnul primar ne-a surprins de fiecare dată cu artiști remarcabili și cu ansambluri de răsnet, atât din străinătate cât și din județul nostru.

► Primarul orașului nostru, alături de domnul Vasile Todî, președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric și de domnul Hristu Mita, unul din cei mai destoinici viceprimari ai comunei Becicherecu Mic.

mația muzicală condusă de Iosif Calman. Lor, li s-au alăturat, pe scena din central civic într-un minifestival folcloric transfrontalier, ansamblurile din Mako (Ungaria), Kikinda (Serbia), Sânnicolau Mare și Coșteiu.

De consemnat și serata muzicală de excepție cu soprana Ioana Miu Iuga, tenorul Daniel Zah, violonista Alexandra Hațeg și pianistii Mihaela Roșca și Istvan Benedekfi ori concer-

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

"Banatul" - un jurnal de o reală necesitate

DIMITRIE MICLEA, Seleuș

Banatul – jurnal al primăriilor din Banatul istoric” este o publicație foarte interesantă, oarecum la început de drum (am în față numărul 6, anul I) și totodată într-o perioadă, să o numesc așa „de experiment” pentru a găsi modalitatea de exprimare cât mai accesibilă dar și pe placul cititorilor.

Ideea inițierii unei astfel de publicații este benefică, dar pentru realizarea ei este ne-

voie și de un conținut consistent care ar da o greutate și o calitate în plus publicației.

Informațiile puse pe pagină din activitatea, trecutul istoric și cultural al primăriilor din Banatul istoric sunt interesante, importante, dar o parte din textele publicate au o formă scurtă fără prea multe detalii cu un caracter informativ, iar o parte sunt interviuri, reportaje, foiletoane care au o mare valoare.

Este bine să se cunoască primăriile din Banatul istoric, respectiv Banat România și Banat Voivodina, și aceasta duce de la o pagină comună pe un ziar la o colaborare strânsă între primării din Voivodina și primării din România.

Publicația BANATUL are o perspectivă reală, investigând în mers, schimbând și adaptându-se cerințelor va fi o publicație de reală necesitate.

ISTORIA DINTRE PUNCTELE CARDINALE

● În anul 1791 se zidește o nouă biserică, considerată de unii chiar prima biserică, dar care a fost demolată prin 1917 după construirea actualei biserici. Azi a rămas o cruce de piatră în mijlocul satului, lângă șoseaua asfaltată, între școala elementară și noua biserică a cărei construire a început înaintea Primului Război Mondial și toate lucrările au fost terminate după acest război, ea fiind una dintre cele mai frumoase din regiune, cu două turnuri și o cupolă.

La sfârșitul secolului al XIX-lea (1894), sub influența administrației maghiare se schimbă numele satului în Temes Miklos, denumire păstrată până după Primul Război Mondial, când prin decretul Ministerului de interne al Regatului SCS din 1920 (nr. 1002/1920) denumirea satului se schimbă în Nicolințe, ca doi ani mai târziu, deci în 1922 același minister, prin decretul nr. 6800/1922 să schimbe numele satului în Nicolinț (Nikolinci în limba sârbă).

Primele date cu privire la numărul locuitorilor datează din 1717 când la Nicolinț sunt menționate 10 case. În anul 1749 Cacova Mică avea 66 case, iar în 1751, 70 case. După datele menționate pe harta Iosefineană a Banatului (1769-1773) la Cacova Mică au fost înregistrate 147 de familii și chiar 4016 locuitori, ca în anul 1782 să fie înregistrați 1203 locuitori, în 1785, 140 case, în 1799, 143 case și 1494 locuitori. În anul 1827 la recensământ au fost 2642 de locuitori, iar la recensământul din 1837, 2500 locuitori. În 1854 satul a avut 2771 locuitori, ca în continuare numărul locuitorilor să crească în continuu, astfel că în 1896 au fost 3065 locuitori, 1880 - 3063, 1890 - 3299, 1900 - 3458, 1910 - 3483. La recensământul din 31 ianuarie 1921 Nicolințul avea 3230 de locuitori și prima dată se menționează că românii sunt majoritari, numărul lor fiind de 3040. După cel de-al Doilea Război Mondial situația demografică a Nicolințului a fost următoarea: 1948 - 2862 locuitori, 1953 - 2820, 1961 - 2716, 1971 - 2377, 1981 - 1905, 1991 - 1634, 2002 - 1499.

(va urma)

ELEVII DIN NICOLINȚ LA "ȘCOALA PRIETENIEI" DE PE Muntele TARA

Deja de câțiva ani, pe muntele Tara are loc tabăra "Școala prieteniei", organizată de către Organiza-

discotecă, într-o seară s-a organizat bal mascat, când Cristina Cornea, elevă la școala din Nicolinț a ocupat locul III, iar în altă seară, concursul de coafură, intitulat "shiz-friz" "

“, a spus Adrian Ion Berlovan, care participă deja pentru a treia oară la "Școala prietenie "de pe muntele Tara.

Copii au putut participa la concursul de muzică ușoară "Tini-Mini-Fest" organizat de Minja Subota, cunoscut

ția Umanitară "Naša Srbija". Această tabăra, multietnică și multiculturală, adună elevii de școală generală, clasele V-VIII din întreaga Serbie, pentru ca în perioada petrecută împreună să confirme că prietenia, toleranța și respectul reciproc este cel mai de valoare pilon ce poate lega popoarele și minoritățile naționale din țara noastră.

În schimbul din perioada 2-9 iulie, aici au participat 120 de elevi, printre care și un grup de elevi de la Școala Generală "2 Octombrie" Nicolinț, împreună cu profesorii lor, Rodica Almăjan și Dorel Lăpădat.

Conform unui program bine stabilit, copiii și profesorii lor, au efectuat activități concepute pe ateliere cu diferite profiluri – ateliere psihologice, ateliere sportive (școală de baschet, handbal, fotbal și tenis de câmp) și ateliere creative (activități ecologie, cercetași, pictură, sculptură și arta țesutului).

"Cu toate că programul activităților zilnice a fost foarte încărcat, accentul punându-se pe creativitate noastră în cadrul atelierelor, am dispus de suficient timp pentru activități libere, dar și pentru odihnă. În fiecare seară am avut

interpret de cântece pentru copii și realizator al multor emisiuni pentru copii și la concursul "Eu am talent". În timpul taberei, toți participanții au obținut câte trei maieuri, în culori diferite și un trening cu însemnele organizatorului și al taberei, și ceea ce este foarte important, s-au putut bucura de vizita domnului Žarko Obradović, ministrul învățământului, cu această ocazie, fiecare participant obținând un mic cadou – un caiet și o carte.

Toți copiii care au participat la "Școala prieteniei" se întorc acasă cu impresii deosebite, astfel că nutresc speranța că vor avea ocazia să participe și în anii următori.

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

INTERVIU REALIZAT DE ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule Traian Jurchela, ce vă mănnește la tinereții interpreți de azi?

► Cred că s-au scurs câteva generații care nu au făcut nimic pentru a se păstra...e un gol care nu-mi place, dar e un adevăr. Nu s-au preocupat cu seriozitate de melodiile adevărate, de folclorul adevărat, chiar dacă ar fi fost puține la număr, niciodată nu sunt multe lucrurile de valoare și nici lumea bună nu e multă și nu a fost niciodată. Ei nu s-au preocupat, i-a luat valul, acest val teribil de păgubos. Mi-ar fi rușine dacă aș trăi mai departe să accept că pot trăi într-o atmosferă din aceasta de degradare spirituală. Noi nu avem voie să facem compromisuri. Noi cei care facem și formăm un pic de gust public, nu avem dreptul să facem un compromis, mai ales interpreții cu atât mai mult cei care fac emisiuni de radio, de televiziune, trebuie să ceară foarte bine valorile, nu ne luăm după gustul publicului, gustul publicului a fost îndoielnic dintotdeauna, nu poți da omului ce vrea el, pentru că publicul este divers, gusturi și caractere diferite și atunci ce faci? Există un gust al frumosului, eu am alt gust pentru fumos și îmi pare rău că spun asta, dar îmi pare bine că e așa și atunci nu pot accepta ceea ce se petrece în jurul meu, în lumea mea. Nu e posibil să aplicăm texte într-o clipită și să le punem în gura unui cântăreț și pe urmă el le înregistrează la nu știu ce post de radio, sau studio și le prezintă pe un post de televiziune publică sau radio. Asta este o otrăvă care picură în permanență în sufletul oamenilor, în sufletul oamenilor care gândesc, care sunt lucizi și înțelepți.

Lumea bună nu e multă, dar atâta câtă este, unde se află?

► La sat, la țară, acolo încă există o lume adevărată care acceptă frumosul și care repudiază totalmente nonvaloarea. Am vrut neapărat să spun despre modele că sunt multe situații în care se refuză modelele. Asta este un lucru foarte grav, un rău, suntem într-o criză de spirit bănațean. Eu consider că încă suntem într-o criză de spirit bănațean, chiar și după ce am văzut în câteva concursuri prezența unor voci frumoase și chiar tineri valoroși cu voci bune. Ei trebuie analizați,

Niciodată nu sunt multe lucrurile de valoare și nici lumea bună nu e multă

ajutați, trebuie să li se spună la început unde trebuie să caute pentru repertoriul ce se construiește într-o viață, nu există nevoia de cantitate de repertoriu. Dacă există 2, 3, 5 cântece într-o viață de om după tine, e suficient. Edităm 15-20 de piese pe un CD și nu rămâne niciuna din ele. După jumătate de an le uită lumea. Fiecare cântăreț trebuie să aibă personalitatea lui, să fie el. Nu poți copia pe nimeni. Trebuie să ai un model, dar dacă îl copiezi nu ești valoros.

Românul are o extrem de slabă aderență la valori, dar la cântec?

► Eu nu știu dacă putem generaliza constatarea aceasta, dar mă tem că parte din adevăr există și în acceptarea cântecului. Indiferența este construită de-a lungul timpului, în fiecare zi, dându-i omului, chiar și celui care nu are timp de altceva și după o zi de muncă își pune urechea lângă un aparat de radio sau înainte de a începe o zi de muncă. Aderența la valori este un lucru pretențios și nu poate fi făcută decât de un om care are un oarece suport cultural sau este înzestrat, deștept.

Cum se vede departe, departe, viitorul cântecului popular?

► Eu sunt o fire optimistă și niciodată nu mi-am pierdut speranța că vor veni vremuri și ani când vor răsări talente și tineri talentați. Cântul bănațean va merge mai departe cu siguranță.

Care este datoria de căpătâi a interpretului de folclor?

► Aș face o introducere înainte să-ți răspund la întrebare. Prin zona Lăpușului am întâlnit un țăran care mi-a spus că „Dumneavoastră, interpreții de cântare populară, sunteți ca niște preoți care propovăduiți o Evanghelie. Dacă o spuneți convingși și faceți pe cei care ascultă să creadă e foarte bine, dacă nu, nu.”

După ce un tânăr, este atestat ca fiind interpret de folclor are datorii multe, foarte multe, nici nu-ți poți închipui câte datorii îi revin. Interpretul este un cuvânt pretențios deja, nu mai este rapsodul satului. A interpreta ceva înseamnă a fi dotat cu ceva în plus, a fi maistor bun în ceea ce faci și deja asta implică o intervenție personală a lui și cu timbrul vocii, dar și cu inteligența pe care o are în a aranja anumite lucruri. Un interpret își asumă foarte multe obligații, datorii. În primul rând e dator să fie el în ceea ce face, apoi are datoria de a merge să culeagă și să-și construiască un repertoriu pe măsură-i. După aceea interpretarea, implicarea, faptul că te doare de ceea ce faci. Trebuie să te doară ceva atunci când

► Maestrul alături de Ana-Maria Cotoșpan
Foto: Ovidiu BACINSCHI

(urmare din numărul trecut)

TRAIAN JURCHELA

cânti, nu poți cânta dacă nu te doare nimic. Profesia asta se face numai cu implicare. Aici intervine sufletul, intervine mintea, fizicul, respirația etc, altfel nu ești credibil și dispare.

Care dor, dintre doruri, e organul de cunoaștere a infinitului?

► Dorul de mamă este unul care apare mai târziu, dar chiar și atunci când ești tânăr, dorul de dor, de mamă, de ai tăi, de locul unde te-ai născut, sunt atâtea doruri pe care le poartă omul într-o viață, dar desigur dorul de mamă primează, și nu poate fi comparat cu nimic, indiferent unde te afli și cine ești și cu cine te-ai căsătorit. Chiar dacă ești tânăr și ai plecat de acasă, chiar dacă ești mai în vârstă și ai pierdut părintele, mama care ți-a dat naștere – rămâne acel dor inconfundabil. Cu mama nu se poate compara nimeni, ești dator să simți asta indiferent dacă ești bărbat sau femeie.

De unde și-a luat zborul, cântecul, La fântâna părăsită?

► Din sufletul lui Iosif Ciocloada. Piesa a fost cântată de Iosif Ciocloada, la Reșița într-un spectacol, nu așa cum o cânt eu, adăugiri la text, esențiale, nu am avut. E o lucrare frumoasă, text frumos, un adevărat poem.

Un poem frumos ca o rază de lumină trecută prin topazul inimii.

► I-am dat altă interpretare decât cea auzită de la Iosif Ciocloada de la Megica, credibilă pentru cei care mai târziu au ascultat-o și au înțeles-o, eu neimprimând piesa.

Sunteți extrem de selectiv în alegerea versurilor ce vă înobilează cântecele. Care din ele, sunt trăite până la vecinătatea cu lacrima de spectatorii dumneavoastră?

► Mai toate cântecele doinite pe care le am sunt în primul rând trăite de mine în momentul oricărui concert la care mă aflu. Acolo este prezent și publicul care vine să mă asculte pe mine, publicul meu într-un cuvânt.

Există interpreți și când întreb asta mă gândesc la familia Dolănescu, unde Ionuț, ori maică-sa Maria Ciobanu, își fac în cântec radiografia suferințelor lor mizerabile. De ce nu se întâmplă asta în Banat? De ce Banatul este atât de decent în taina familiei?

► Tocmai pentru că familia este o taină și un lucru tănuț ca și credința de exemplu, se poartă în suflet, înlăuntrul tău, nu faci paradă cu ea, nu aș fi vrut să fie acestea cele mai însemnate lucruri, sau exemplele cele mai vizibile din cântec, dar niciodată ceea ce-ți este foarte drag și ceea ce ți se întâmplă strict personal, în familie sau societate nu e bine să le spui lumii, lumea nu trebuie să știe ce-i acasă la tine. În Banat există o altă viziune vizavi de cântec. La noi se cântă despre dragoste, despre frumos, despre doruri, despre suferință, despre întâmplări care ar putea avea ecou în sufletul oricărui dintre noi. Am auzit niște versuri superbe în Maramureș de pildă: „Frunza care pică jos/ Nu mai suie unde-a fost”. Este extraordinar de frumos! Plecând de aici am construit și eu un text.

Acestea sunt adevăruri metafizice, ce trec dincolo de orice comentariu.

Domnule Traian Jurchela, tot mai mulți interpreți de muzică populară și ușoară din țara asta, sunt semianalfabeți. Vă rog, recitați-ne două versuri care vă plac, pentru a vedea citorii noștri, că artiștii sunt și știutori de carte.

► Iar plopi în umedul amurg
Doinesc eterna jale.

Și o strofă dintr-un cântec de-al dumneavoastră.

► Frunzulița pomului,
Scumpă-i viața omului
Cu bani mulți n-o poți plăti
Că-s prea scumpe zălilii.

„Singur”, este titlul unei romanțe mai tristă decât un inel lăsat pe noptieră după divorț. Puțini cunosc versurile acestei perle, domnule Jurchela, iar și mai puțini, câte ceva despre autorul ei.

► Versurile vin dintr-un volum de poezii scris în 1933, de profesorul Mihai Novac de la Oravița, fost prefect al județului Caraș-Severin. Și sună astfel:

Am plecat demult de-acasă mamă,
Și de atunci mă simt tot călător.
Niciun glas pe nume nu mă cheamă
Ei străinii, pe străin nu-l vor.
N-am sălaş să stau la sfat cu nimeni,
Și mai singur sunt când sunt cu mulți.
Nu-nvăzesc să cuget la vreun bine
Mângâierea mea e că m-ascuți.
Și-așa îți mai aduci aminte
De pe când ți-eram eu cel mai drag,
Eu și azi mă văd copil cuminte,
Cum te-ascult din ochi la noi în prag.
Dar tu azi sărmano, ești bătrână,
Nu mai sunt copilul cel de ieri,
De m-ar duce cineva de mână
Prin cea lume, aș prinde iar puteri.
Flacăra nădejzii mi se stinge,
Lacrimi, n-am de unde, să mai storc,
Împietrește-ți inima, nu plânge
Nu știu mamă când mă mai întorc.

După o asemenea biblică iubire, nu pot să nu vă întreb: Traian Jurchela, ce înseamnă pentru dumneavoastră familia, într-o țară în care „niște unii” divorțează săptămânal?

► Pentru mine familia este un lucru sfânt, zic eu, un lucru de înțeles, o instituție adevărată pe care am conceput să o am din capul locului, cu mintea de atunci, când m-am însurat. Eu zic că am ales bine și am fost părtaș în instituția asta destul de consecvent și de serios. Chiar așa uneori potrivit meseriei pe care am făcut-o, să lipsești mai multă vreme, să nu fii alături de copii, soție, să-ți fie gândurile împărțite, la fel și lor vizavi de prezența ta acasă. Am păstrat instituția numită familie cu demnitate și cu decență și seriozitate, țin la asta, pentru că oriunde aș fi, de oriunde m-aș întoarce, oriunde aș pleca aș reveni acasă și vreau să fie acasă o atmosferă liniștită.

CUM VĂ PLACE este una din piesele dramaturgului englez William Shakespeare, concepută ca o comedie pastorală, dar în cazul nostru, este întrebarea de final. Cum vă place „Banatul”?

► Îmi place ideea că vă raportați la Banatul întreg, vă preocupă fiecare colț al Banatului și asta nu e puțin lucru!